

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.630/2013/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Szabó Géza Krisztián ügyvéd ügyintézése mellett a GK Szabó Ügyvédi Iroda (címe által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű és a II.rendű felperes neve (címe) II. rendű felpereseknek, a dr. Gácsi Gabriella (címe ügyvéd által képviselt **alperes neve** (címe) alperessel szemben személyhez fűződő jogok megsértése miatt indított perében a Miskolci Törvényszék 13.P.20.602/2013/6. számú ítélete ellen az alperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett és 9. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az alperes által az államnak külön felhívásra megtérítendő le nem rótt kereseti illeték összegét 27 000 (huszonhétezer) Ft-ra leszállítja, továbbá leszállítja a felpereseknek személyenként fizetendő perköltség összegét 19 050 (tizenkilencezer-ötven) Ft-ra. Kötelezi a felpereseket, hogy térítsenek meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 9 000 (kilencezer) Ft le nem rótt kereseti illetéket; egyebekben az ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 6 350 (hatezer-háromszázötven) Ft másodfokú perköltséget, és térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 48 000 (negyvennyolcezer) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az alperes az általa fenntartott **X** internetes oldalon 2013. április hó 11. napján „Energiaital. Maradandó károsodást okozott az energiaital, egy fiatal meghalt.” címmel cikket tette közzé, amelyben az energiaitalok fiatalokra jelentett kockázatáról írt. A cikk szövege és címe közé illusztrációként egy olyan fényképet helyezett el, amelyet előzőleg a **Y** internetes portálról töltött le. Ez a fénykép **dr. M.R-ot** és az I. rendű felperest

mosolyogva ábrázolja, amint **dr. M. R.** épp a II. rendű felperes egyik termékét tartja a kezében.

A fotó eredetileg egy olyan cikk illusztrációjaként jelent meg, amely arról szólt, hogy **dr. M. R.** aMegyei Közgyűlés elnökeként a II. rendű felperes "**sz.-i**" üzemébe látogatott, ahol őt az I. rendű felperes e cég vezetőjeként tájékoztatta a II. rendű felperes további terveiről. Az alperes nem kért engedélyt a felperesektől a fényképfelvétel felhasználására, amiért a felperesek 2013. április hó 16. napján felszólították őt annak eltávolítására, ami meg is történt.

A felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a jóhírnevüket és az I. rendű felperes képmáshoz fűződő személyiségi jogát a fentiekkel. Kérték az alperest a további jogsértésektől eltiltani, az általa fenntartott portálon két egymást követő napon, a címdoldalon, kiemelt helyen bocsánatkérő nyilatkozat közzétételére és az I. rendű felperes javára 500 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 6. sorszám alatt meghozott ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperes jóhírnevéhez és képmáshoz fűződő személyiségi jogait, továbbá a II. rendű felperes jóhírnevéhez fűződő személyiségi jogát az általa fenntartott **X** internetes portálon 2013. április hó 11. és 16. napjai között az „Energiaital. Maradandó károsodást okozott az energiaital, egy fiatal meghalt.” címmel írt cikkhez az I. rendű felperes képmását és a II. rendű felperes termékét ábrázoló fénykép közzétételével. Kötelezte őt, hogy 15 napon belül a **X** internetes portálon két egymást követő napon, a címdoldalon, kiemelt helyen tegye közzé az alábbi nyilatkozatot: „Az **X** Internetes hírportál 2013. április hó 11. napján megjelent „Energiaital. Maradandó károsodást okozott az energiaital, egy fiatal meghalt.” című cikkéhez jogosulatlanul közzétett fényképfelvétellel az **X Kft** megsértette I.rendű felperes neve jóhírnevéhez és képmáshoz fűződő személyiségi jogait, valamint a "**H**" **Kft** jóhírnevét, amelyért a sértettektől elnézést kérünk.” Kötelezte őt 15 napos határidőn belül az I. rendű felperes részére 200 000 Ft megfizetésére, amelyet meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest a felperesek részére személyenként 25 400 Ft perköltség és az államnak külön felhívásra 36 000 Ft le nem rótt kereseti illeték megfizetésére.

Határozatának indokolása szerint a perbeli cikk az energiaitalok helytelen - túl fiatalon s túlzott mértékben történő - fogyasztásával, továbbá ennek hátrányos következményeivel foglalkozott. Az adott fényképfelvétel elhelyezésével az alperes azt a hamis látszatot keltette, mintha az energiaitalok helytelen fogyasztási szokásaihoz és annak hátrányos következményeihez a felperesek hozzákapcsolhatóak lennének, sőt: mindezt támogatnák és elősegítenék.

A fényképfelvételt még annak apropóján sem használhatta volna fel az alperes, hogy a II. rendű felperes energiaitalokat gyárt, az I. rendű felperes pedig a **Y** internetes hírportál szerint vezetői tisztséget tölt be. A fotó ugyanis nem a helytelen fogyasztási szokásokat és

azok hátrányos következményeit ábrázolta, hanem többlettartalommal ruházta fel a cikket, azt a hamis látszatot keltve, mintha a cikk tárgyát képező helytelen fogyasztási szokások, s azok hátrányos következményei hozzákapcsolhatóak lennének a felperesek személyéhez, akik a negatív társadalmi jelenséget támogatnák és elősegítenék, s annak hátrányos következményeihez cinikus módon viszonyulnának. Mindez megsértette mindkét felperes jóhírnevét, ezért az elsőfokú bíróság a jogsértés tényét megállapította.

A fényképfelvétel nyilvános közszereplés során készült, ám ez nem jelenti azt, hogy az bármilyen célra korlátozás nélkül felhasználható lenne. A nyilvános közszereplésről készült fényképfelvétel az érintettek hozzájárulása nélkül csak az adott eseményről szóló tájékoztatás során, az adott eseményről történő tudósítás illusztrációjaként, azaz a közszerepléssel összefüggő módon használható fel (Legfelsőbb Bíróság Pvf.IV.20.801/2007/7. szám). Egy nyilvános közszereplés során készült és már nyilvánosságra hozott fénykép újbóli - eltérő célú és hozzájárulás nélküli - felhasználása már önmagában is jogsértést valósít meg (BH 1995/632.). Az a körülmény nem bírt jelentőséggel, hogy a fényképfelvétel minősíthető-e ún. reklámfotónak, mert abban az esetben is annak nem reklám céljából történő felhasználásához mindenképpen szükséges lett volna az I. rendű felperes hozzájárulása. Emiatt az alperes megsértette az I. rendű felperes képmáshoz fűződő személyiségi jogát is, amely jogsértést ugyancsak megállapított az elsőfokú bíróság.

A felperesek nem bizonyították, hogy alappal tartani kell a jogsértést megismétlésétől, önmagában ez nem következett abból, miszerint az alperes korábban is közölt már negatív tartalmú cikkeket a felperesekről. Ennek ellenkezőjét támasztja alá, hogy az alperes az első felszólítást követően haladéktalanul eltávolította a perrel érintett fényképet az általa üzemeltetett internetes portálról, mindezért az elsőfokú bíróság a felperesek ez irányú keresetét elutasította.

Az alperesi internetes portál olvasóiban a cikk több napon át azt a hamis látszatot keltette, mintha az energiaszámlák helytelen fogyasztási szokásaihoz, illetőleg ennek hátrányos következményeihez a felperesek hozzákapcsolhatóak lennének, sőt azt támogatnák és elősegítenék. Emiatt a felperesek alappal tartottak igényt megfelelő elégtétel nyújtására, ezért az elsőfokú bíróság az alperest kötelezte a fenti nyilatkozat közzétételére.

Amennyiben az adott jogsértő magatartás az eset összes körülményeihez képest olyan nem vagyoni hátrányt okoz, amely köztudomású, akkor külön bizonyítás nélkül is kártérítést kell megítélni (Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.801/2007/7.).

Az alperes a perbeli fényképet az általa működtetett internetes portálon közzétett cikk illusztrációjaként hat napon át használta, amely időszakban a hírportál látogatói ahhoz hozzáférhettek. Az alperes keltette hamis látszat az internetes portál látogatói felé ténylegesen és tartósan megjelenítésre került, ami maga után vonta az I. rendű felperes személyének negatív megítélését. Ez olyan köztudomású nem vagyoni sérelemnek minősül, amelynek ellensúlyozása érdekében az I. rendű felperes alappal tartott igényt nem vagyoni kártérítésre, ám ezt túlzott mértékben tette, ahhoz ugyanis 200 000 Ft elegendő volt, így az ezt meghaladó keresetet az elsőfokú bíróság elutasította.

A felperesek túlnyomórészt pernyertesek lettek, ezért az elsőfokú bíróság a kereseti illeték megfizetésére az alperest kötelezte, ahogy őt marasztalta a felperesek perköltségében is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, vagylagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítása mellett. A hamis látszateltetés megállapítása mindössze spekuláción alapult, továbbá mellékes az I. rendű felperes jelenléte a fényképfelvételen. A cikk és a fényképfelvétel csupán a tudományos tényeken nyugvó kockázatokat érintő figyelemfelhívást szolgálta, ám nem sértette meg a felperesek jóhírnevét. A cikk perbeli fényképfelvétellel történt illusztrációját a sajtószabadság Alaptörvényben és a Római Egyezményben egyaránt védett joga tette lehetővé annak ellenére, hogy az a felperesekre nézve kedvezőtlen. A fényképfelvétel reklámfotónak minősül, amit a sajtó szabadon felhasználhat illusztrációként, így nem sérült az I. rendű felperes képmáshoz fűződő személyiségi joga. A nem vagyoni kártérítés mellőzését vagy csökkentését kérte a jogsértés megállapítása esetén is, mert az elsőfokú bíróság nem nevesítette, hogy az I. rendű felperes kedvezőtlen megítélése miben nyilvánult meg.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az első fokú ítélet helybenhagyását kérték annak helyes indokai alapján.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezéseit. Az ítélet tábla a fellebbezést érdemben alaptalannak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és abból a per fő tárgya tekintetében megalapozott jogi következtetésre jutott, melynek indokai is helytállóak voltak.

Az első fokú ítélet indokait az ítélet tábla azzal egészíti ki, hogy a cikknek - ami támogatandó módon hívta fel a figyelmet az energiaszármazékok fiatalok általi fogyasztásának káros következményeire - a címe általános alanyt tartalmazott: energiaszármazékok. Általános alanyt akkor használunk, ha az állítmányban megállapított cselekvés, történés vagy létezés mindenre vagy mindenre vonatkozik. A cikk címe ezen túlmenően nem is elsődlegesen az energiaszármazékok fogyasztásának káros hatásaira, hanem az olvasótábor szélesítése érdekében - mivel egy újság megélhetését ez nagyban befolyásolja - egy halálesetre utalt.

A perbeli cikk címe mellé elhelyezett fénykép akkor lett volna megfelelő, ha az a hazai forgalomban lévő energiaszármazékok mindegyikére vagy azok többségére utalt volna. Ehhez képest a perbeli fénykép önkényesen csak a II. rendű felperes által gyártott terméket hozta kapcsolatban az energiaszármazékok fogyasztás káros következményeivel, illetőleg a cím szerint egy fiatal halálával. Egy átlag olvasó nem tud különbséget tenni a cikk címének nyelvtani megfogalmazása és a mellette közölt fotó jelentette képi élmény között, így

nyilvánvalóan társítja a HELL energiáit a cikkben leírt és az annak címében szereplő káros következményekkel.

Erre tekintettel helyesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy célzatos volt a perbeli fényképfelvétel elhelyezése, még hozzá nyilvánvalóan nem reklámcéllal. Reklámnak a negatív reklám nem tekinthető, ahogy a II. rendű felperes által gyártott termék megjelentetése az alperes által írt cikkben sem. Ennek alapján megalapozottan került megállapításra a II. rendű alperes jóhírnevének megsértése.

Kétségtelenül sérült az I. rendű felperes képmáshoz fűződő joga is, mivel bár szolgálhatott reklámcélokat a II. rendű felperes "**sz.-i**" üzemének átadásakor készült fényképfelvétel, de mégsem tekinthető az reklámfotónak (ahogy a fotónak sem csupán az energiáit a domináns eleme), arról nem is szólva, hogy a reklámfotó eltérő célú felhasználása sem lehetséges engedély nélkül, miként erre az elsőfokú bíróság rámutatott.

Az I. rendű felperes a fényképfelvételen láthatóan nagyon jó kedélyű, ezért inadekvát ez a felvétel a cikk címéhez és annak tartalmához képest. Helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy az ő esetében is sérült a jóhírnév. A nem vagyoni kártérítést és annak összegét a köztudomás alapján állapította meg az elsőfokú bíróság, és utasította el azt meghaladóan a keresetet, mivel többleshátrány bizonyítására nem került sor. Az nyilvánvalóan kellemetlen, ha valakinek az arcképét összefüggésbe hozzák egy cseppel sem pozitív kicsengésű dologgal, és ez széleskörű, valamint tartós megjelenést kap. Ez tehát megalapozta az I. rendű felperes nem vagyoni kárigényét, amelynek összecszerűségét is megfelelő okszerű mérlegeléssel a sérelemmel arányosan határozta meg az elsőfokú bíróság.

Az első fokú ítélet korrekciójára a perköltségnél és a le nem rótt illetéknél volt szükség, ugyanis az alperes pervesztessége csak részleges volt, mégis a marasztalása úgy történt meg, mintha az teljes lett volna. A felperesek pernyertessége 75 %-ban határozható meg, ezért ennek megfelelően szállította le az ítéletábra az alperes által fizetendő perköltség és az által megtérítendő le nem rótt kereseti illeték összegét, míg a fennmaradó illeték megtérítésére a felpereseket kötelezte.

A fellebbezési eljárásban a fellebbezés érdeme, azaz a per fő tárgya tekintetében az alperes pervesztessége teljes volt, ezért ő a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében köteles a felperesek javára másodfokú perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és a 4/A. §-ának (1) bekezdései szerint az általános forgalmi adóval növelt összegű ügyvédi munkadíjban határozta meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A per tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése szerint irányadó, és a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján az alperes viseli.

Debrecen, 2014. február hó 6. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr.
Pribula László sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő